

**Tjänsteutlåtande**

Utfärdat 2025-04-07

Diarienummer 0129/25

Handläggare

Tommy Karlsson

Telefon: 031-368 65 14

E-post: tommy.karlsson@intraservice.goteborg.se

**Avrapportering– Inköpsanalys helårsuppföljning 2024****Förslag till beslut**

I nämnden för Intraservice

Information om Intraservice inköpsanalys för 2024 antecknas till protokollet.

**Sammanfattning**

Enligt fastställd anvisning för inköp och upphandling ska Nämnden för Intraservice genomföra två årliga uppföljningar av förvaltningens inköp för att säkerställa överensstämmelse med regelverket. Detta tjänsteutlåtande redogör för helårsuppföljningen vilket är en mer omfattande uppföljning. Förvaltningen har även bedrivit en internkontroll av inköp och upphandling för att se hur efterlevnad är till anvisning för inköp och upphandling och har från denna identifierat förbättringsområden.

Förvaltningens inköp:

Under den senaste 12-månadersperioden uppgick förvaltningens totala inköpsvolym till 833,3 MSEK, jämfört med 805,6 MSEK under föregående 12 månaders period. Ökningen beror främst på ökad inköpsvolym som finansierats genom Göteborgs stads leasing och då främst kopplat till inköp till IT Arbetsplats samt Datacenter/Datakommunikation.

Uppföljning av inköpsföljsamhet till upphandlade avtalsleverantörer:

I samband med inköpsanalysen har kontroll utförts för att bedöma följsamheten till upphandlade avtal. Resultatet visar att 99,7 % av inköpsvolymen under perioden har gjorts via stadens gemensamma ramavtal och förvaltningens egna avtal och till liten del mot Adda inköpscentral ramavtal eller SLK avtal. En fortsatt utredning pågår för åtta leverantörer för att fastställa om deras inköp är baserade på upphandlade avtal.

Förvaltningens bedömning:

Intraservice följer lagar och regelverk inom området på ett tillfredsställande sätt, samtliga inköp över direktupphandlingsgränsvärdet om 700 TKR har utförts på upphandlade avtal.

Vissa avvikelser avseende följsamhet till fastställd anvisning för inköp och upphandling har identifierats via internrevision och åtgärder för att hantera dessa är planerade att genomföras exempelvis att sätta upp en sammanhållen avtalsdatabas och kommunikationsinsatser kopplat till att inköp ska gå genom behöriga beställare.

Från tidigare års Inköpsanalys såg vi en utmaning för staden till följd av ökade inköpskostnader och fortsatt hög inflation och fortsatt svag kronkurs. Under 2024 sjönk inflationstrycket men vi såg viss effekt av den svaga kronkursen som påverkat inköpsvolymen något.

Inför 2025 ser omvärlden orolig ut och i samband med skrivandet av detta tjänsteutlåtande kan det finnas en risk för att inköpskostnaderna kan öka igen på grund av risk för tullar.

## Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har analyserat inköpsutvecklingen och noterar en ökning i inköpsvärdet under den senaste helårsperioden.

Detta beror på främst att inköpsvolym som är kopplade till Intraservice inköp som finansieras genom Göteborgs stads leasing inom främst IT Arbetsplats samt till Datacenter / Datakommunikation har ökat.

## Bedömning ur ekologisk dimension

Kravspecifikationer vid upphandlingar innehåller hållbarhetskrav och utvecklingsmål för att vi sammantaget ska bidra till att Intraservice tjänsteleverans sker med minsta möjliga avtryck på vår miljö. Förvaltningen har även aktivt erbjudit begagnade mobiltelefoner och tillhör till anställda som bidrar till cirkulär ekonomi och genom detta även fått en kostnadsbesparing.

## Bedömning ur social dimension

Kravspecifikationer vid upphandlingar innehåller sociala hållbarhetskrav och uppförandekoder i relation till leverantör för att vi sammantaget ska bidra till att Intraservice tjänsteleverans med förbättrad jämställdhet, jämlikhet och social rättvisa - från leverantörled till nyttjare och brukare i staden.

## Samverkan

### Bilagor

Intraservice Förvaltningsövergripande Spendrapport 2024

### Ärendet

I fastställd anvisning för inköp och upphandling ska Nämnden för Intraservice två gånger om året få en uppföljning av förvaltningens inköp för att säkerställa att regelverket följs.

Detta tjänsteutlåtande redogör för Inköpsanalys helårsuppföljning 2024

### Förvaltningens inköp

Förvaltningens samlade inköpsvolym under helår 2024 (*Jan 24- Dec24*) var sammantaget 833,3 MSEK, jämfört med föregående år 2023 som var sammantaget 805,6 MSEK.

Ökningen hänför sig främst till de inköp som finansieras genom Göteborgs stads leasing, var sammantaget 246,3 MSEK, jämfört med föregående år 2023 som var sammantaget 219,1 MSEK där inköp till IT arbetsplats och Datacenter/Datakommunikation är den absoluta majoriteten.

Sammanställning av förvaltningens inköp med jämförelse från föregående år:

| Total spend                                                                                                                                          | 2024                  | 2023                  | 2022                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|-------------------------------|
| <b>Inköpsvärde totalt:</b>                                                                                                                           | <b>833 359 082 kr</b> | <b>805 643 619 kr</b> | <b>755 696 573 kr</b>         |
| Varav köp som utförts och betalats direkt mot externa leverantörer                                                                                   | 587 074 701 kr        | 586 497 903 kr        | 615 714 464 kr                |
| Varav köp som är finansierade genom Göteborgs stads leasing                                                                                          | 246 284 381 kr        | 219 146 349 kr        | 139 982 109 kr                |
| Varav köp från Göteborgs stads upphandlade avtalsleverantörer                                                                                        | 702 295 669 kr        | 719 754 067 kr        | Data ej tillgänglig från 2022 |
| Varav köp från Intraservice /SLK eller Adda avtalsleverantörer mot gällande avtal:                                                                   | 127 768 061 kr        | 78 520 738 kr         | Data ej tillgänglig från 2022 |
| Varav köp från leverantörer som ej kan upphandlas                                                                                                    | 1 139 456 kr          | 2 746 181 kr          | Data ej tillgänglig från 2022 |
| Varav summa köp (värde) externa leverantörer från avtal:                                                                                             | 830 714 516 kr        | 803 042 441 kr        | 610 681 501 kr                |
| Varav summa köp (Värde) leverantörer som vid kontroll ej kunnat bedömas med gällande direktupphandlade avtal eller ligger i inköpsvärde under 50 TKR | 2 155 897 kr          | 4 833 861 kr          | 5 032 963 kr                  |
| % summa köp (värde) från upphandlade avtalsleverantörer                                                                                              | 99,7%*                | 99,4%*                | 99,20%                        |
| Antal leverantörer                                                                                                                                   | 334                   | 373                   | 402                           |

## Uppföljning av inköpsföljsamhet till upphandlade avtalsleverantörer

Förvaltningen har utfört en kontroll av inköpsvärdet för aktuell period för att analysera hur stor andel som kommer från stadens gemensamma ramavtalsleverantörer samt från förvaltningens egna upphandlade avtal. Kontrollen baserades på inköpsdata från Inköpsanalyssystemet KMD, som samlar alla genomförda inköp, samt utifrån data från Göteborgs stads leasing.

Resultatet visar att förvaltningen under den aktuella 12-månadersperioden enligt KMD inköpsanalyssystem har kanaliserat 99,7 % av sina upphandlingsbara inköp till stadens gemensamma ramavtalsleverantörer samt till de egna upphandlade avtal som finns i förvaltningens avtalsdatabas och i diariet.

Genom att identifiera avvikande inköp, där det borde ha varit möjligt att nyttja befintliga avtal, och genom att informera den köpande verksamheten om dessa avtal, har inköpsföljsamheten ökat jämfört med föregående 12-månadersperiod. Antalet leverantörer utanför kontrollerade upphandlade avtal har minskat från 115 till 94, och den samlade inköpsvolymen från 4,8 MSEK till 2,1 MSEK.

I uppföljningen har inköp med ett årligt värde på minst 50 000 kr granskats, och totalt har förvaltningen identifierat åtta leverantörer med inköp mellan 372 TKR och 50 TKR, där avtalsstatus varit oklar. Utredning pågår och det har för några av de aktuella inköpen styrts om inköpsflödet till upphandlade avtal.

## **Avtal och avtalsuppföljningar**

Under 2024 har ett omfattande kartläggningsarbete pågått för att identifiera och lokalisera förvaltningens egna upphandlade avtal. Kartläggningen har visat att avtalen är lagrade på olika platser vilket även utförd internrevision har identifierat. Under 2025 Q1 har förvaltningen påbörjat att migrera över avtal till ULA (Upphandling, Leverantörshantering, Avtal) systemet heter Kommers för att få en bättre samlad avtalsdatabas, arbetet beräknas vara klart i Q2 2025.

Inom Göteborgs Stad ansvarar inköps- och upphandlingsförvaltningen för att genomföra kontinuerliga uppföljningar av samtliga stadengemensamma ramavtal under en avtalsperiod. Syftet är att uppnå de mål och ambitioner som satts upp i upphandlingen.

Intraservice ansvarar som beställare från ramavtalen för att kontrollera att leveransen av en vara eller tjänst stämmer överens med villkor i det gemensamma avtalet.

Under senare delen av 2024 påbörjades implementeringen av en rutin för avtalsuppföljning, som tydliggör hur uppföljningen ska bedrivas inom förvaltningen.

Inga större avtalsavvikelser har inrapporterats från köpande verksamhet under 2024.

## **Internrevision – Inköp och upphandling**

Interna revisioner genomförs tre gånger per år med olika fokusområden. Syftet är att säkerställa att inköp och upphandling inom förvaltningen sker på ett effektivt, ändamålsenligt sätt och i enlighet med gällande regelverk. Revisionerna ska också identifiera förbättringsområden.

Internrevisorerna granskar om det finns tydliga instruktioner och rutiner inom det aktuella området, om dessa följs i det dagliga arbetet och om våra arbetssätt fungerar i praktiken. Denna revision har genomförts av förvaltningens inköpssamordnare under ledning av inköpschefen.

## **Metod**

Revisionen har baserats på ett urval fakturor. Dessa har granskats mot ett stort antal kontrollpunkter för att kontrollera efterlevnaden av:

- Förvaltningens anvisning för inköp och upphandling
- Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling

Fakturorna har delats in i två grupper:

1. Fakturor kopplade till Göteborgs Stads ramavtal
2. Fakturor kopplade till egna upphandlade avtal eller inköp där avtalsläget varit oklart

## **Resultat – Internrevision Q1 2025**

### **✓ Inköp som är baserade på Göteborgs Stads ramavtal**

Granskningen visar god följsamhet till gällande riktlinjer.

### **⚠ Inköp baserade på inköp som ej är baserade på Göteborgs stads ramavtal**

Här har avvikelser identifierats. Nedan presenteras de viktigaste avvikelserna samt planerade åtgärder.

## **Identifierade avvikelser och åtgärder**

### **1. Avtal ligger inte samlat**

#### **Avvikelse:**

Egna upphandlade avtal är spridda och inte samlade på ett enhetligt sätt.

#### **Åtgärd:**

Arbetet med att föra över dessa avtal till den gemensamma avtalsdatabasen ULA (Kommers) har påbörjats under Q1 2025 och beräknas vara klart under Q2 2025.

Arbetsätt kopplat till hantering av upphandlade avtal förändras, från ett tidigare decentraliserat arbetsätt som orsakat att avtal inte ligger samlat, så planeras en central hantering av upphandlade löpande avtal, så avtal läggs in i ULA (Kommers).

Upphandlade avtal med engångskaraktär (där så är tillgängligt) kommer framöver att kopplas till inköpsorder i e-handelssystemet.

### **2. Inköp av obehöriga beställare**

#### **Avvikelse:**

Stickprov har visat att vissa inköp har gjorts av personer som inte är behöriga beställare, vilket strider mot gällande anvisning. Det har medfört brister i beställningsförfarandet.

#### **Åtgärder:**

- Information har gått ut till berörda chefer om vikten av att följa anvisningen och att inköp ska bedrivas av förvaltningens behöriga beställare.
- En kommunikationsinsats planeras för att tydliggöra vilka som är behöriga beställare och vart man ska vända sig vid inköpsbehov.

#### **Lärdom:**

- Det finns behov av att förbättra kvaliteten i kontrollpunkterna för att underlätta framtida revisioner och göra dem mer effektiva och säkerställa syftet med internrevisionen.
- Inköpsavdelningen planerar därför att införa mer frekventa stickprovskontroller för särskilda väsentliga fokusområden, detta för att snabbare kunna fånga upp eventuella avvikelser och snabbare kunna åtgärda avvikelser och förbättra inköpsrutinerna.

## Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har, i enlighet med anvisningarna för inköp och upphandling, genomfört en inköpsanalys baserad på helår 2024. I denna analys har förvaltningens samlade inköpsvärde granskats och jämförts med föregående helårsperiod.

Under den senaste helårsperioden har det totala inköpsvärdet ökat med 3,4 % jämfört med föregående helårsperiod.

Förvaltningen har även utfört en kontroll av sina inköp för att utvärdera följsamheten till stadens gemensamma ramavtalsleverantörer och förvaltningens egna upphandlade avtal samt till Adda inköpscentral och SLK avtal. Kontrollen baserades på inköpsdata från Inköpsanalyssystemet KMD.

Resultatet visar att förvaltningen under den senaste helårsperioden har kanaliserat 99,7 % av inköpen enligt stadens gemensamma ramavtal och enligt de avtal som finns i förvaltningens avtalsdatabas och diariet. Avtalskartläggningen i samband med inköpsanalys och internrevision har visat på att avtal inte hållits samman och därför i samband med ULA (Kommers) införandet med start Q1 2025 så läggs nu kartlagda avtal in och beräknas vara klar Q2 2025, kopplat till detta kommer avtalshanteringen i förvaltningen att förändras.

En utredning pågår för åtta leverantörer med inköp mellan 372 TKR och 50 TKR, där avtalsstatus varit oklar. Utredning pågår och det har för några av de aktuella inköpen styrts om inköpsflödet till upphandlade avtal.

Stina Hall-Hellqvist

Peter Söderström

Förvaltningsdirektör

Stabschef/Biträdande  
förvaltningsdirektör